

ОУ „Иван Вазов”- с. Триград, общ. Девин, обл. Смолян

GSM 0878191134

УТВЪРЖДАВАМ:.....

Веселка Мишева

Заповед № РД 07-23/19.09.2022

**ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО
НАПУСКАНЕ
НА УЧИЛИЩЕ
за учебната 2022-2023г.**

Програмата е приета с решение от Протокол № 6/08.09.2022 г. от заседание на ПС и е утвърдена със Заповед на директора № РД 07-23/19.09.2022

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за превенция на ранното напускане на училище в ОУ "Иван Вазов" конкретизира ключовите мерки в политиките за превенция, интервенция и компенсирание на отпадането и преждевременното напускане на училище на Стратегията за намаляване дела на преждеременно напусналите образователната система (2013–2020), приета от Министерския съвет с Протокол № 44 от 30.10.2013 год.

Програмата представя:

- ✓ Фактори, влияещи върху риска от ранно напускане на училище;
- ✓ Анализ на причините за допускане на отсъствия по неуважителни причини;
- ✓ Цели и задачи на програмата;
- ✓ Набелязване на мерки по превенцията на ранното напускане на училище.

II. ФАКТОРИ, ВЛИЯЕЩИ ВЪРХУ РИСКА ОТ РАННО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

В програмата представяме една от класификациите на факторите, водещи до ранно напускане на училище, в която можем да открием допирни точки със ситуацията в ОУ „Иван Вазов“:

А/ Икономически - безработицата, ниските доходи и бедността поставят много деца в затруднени условия, водещи да повишен риск от отпадане от училище. Много деца са принудени да помагат на семействата си, което води до прекъсване на присъствието в училище или до нарушаване на участието им в учебния процес.

Б/ Социални – родителска незаинтересованост, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите, ранни бракове и др.

В/ Образователни - трудности в усвояването на учебното съдържание, навици на учене, липса на мотивация, лоша дисциплина, езикова бариера, и др.

Г/ Етнокултурни – отсъствие на познавателна мотивация сред децата, отсъствие на мотивация от страна на родителите за приобщаващо образование на децата им, ниска степен на готовност за училище на деца, дефицит на комуникативна компетентност сред такива деца и др.

Д/ Институционални – недостатъчно координиран подход между различните служби на местно и общинско ниво и др.

Е/ Свързани със здравния статус – недостатъчна подготовка за приобщаване на децата със специални образователни потребности.

През изминалата 2021-2022 учебна година в ОУ „Иван Вазов“ с. Триград няма ученици отпаднали от училище.

Като цяло област Смолян е сред първенците за най- малко отпаднали ученици от образователната система. При учениците, които отпадат все пак, можем да потърсим причините за отпадането им от училище в отсъствието на мотивация от страна на родителите за участие на децата в образователния процес. Тези ученици нямат изградени навици за учене, изпитват големи трудности в усвояване на учебния материал, като диалекта и другите езикови бариери при тях също имат значение. Родителите имат ниско ниво на грамотност. За тях образованието не е ценност, липсва ясна мотивация за бъдещата реализация на децата им. Всичко това, както и проблемните взаимоотношения в семейството, рефлектират и върху взаимоотношенията на децата в клас.

III. АНАЛИЗ НА ПРИЧИНИТЕ, ВОДЕЩИ ДО НЕИЗВИНЕНИ ОТСЪСТВИЯ НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ

На базата на направените през последната учебна година отсъствия от учениците и ежемесечните доклади, които училищата подават към Дирекция „Социално подпомагане“ (за децата от подготвителната група, направили през месеца повече от три и учениците, направили повече от пет отсъствия по неуважителни причини), се вижда, че най-голям брой ученици, които отсъстват често, има най-вече в гимназиален етап.

Анализът на причините за направените неизвинени отсъствия през изминалата 2020-2021 г. показва, че за отсъствията голямо влияние оказват:

- липсата на адекватни междуличностни умения, самостоятелност и отговорност при вземане на решения;
- изграденото отношение и модели на взаимоотношения в семейството. Много често проблемни взаимоотношения и модели на поведение спрямо авторитетите в семейството стават причина за проблемно поведение и нарушаване на правилата и в училище.
- слабият родителски контрол, а често и отдалечеността на родителите (все по-чест проблем са и работещите в чужбина родители).
- слабата връзка между търсенията на децата (свързани с възрастовите им особености, търсенето на независимост и идентичност, както и значението и авторитета на приятелската среда за сметка на този на родители и училище) и гледната точка на родители и учители, свързани със съответните правила, норми и ограничения.
- ниската самооценка и негативното отношение на учениците към училището заради собствените неуспехи и провали.
- липсата на интереси, цели и стабилни ценности в съзнанието на учениците;
- слабият интерес на учениците към образованието;
- негативното влияние на приятелската среда.

II. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

В училищната ни програма е важно да заложим на дейности, които атакуват причините за отсъствията, върху които училището има възможност да влияе.

Главна цел в програмата е развитие на училището като място, в която учениците се чувстват приети и ценени и в която могат свободно да си поставят цели и да ги следват, да разгърнат личния си потенциал съобразно собствените потребности и интереси. В този процес е важно за нас да подходим от гледна точка на принципа за осигуряване на равни възможности, да стимулираме всички ученици за участие в училищни и извънучилищни дейности, както и да привлечем родителите за сътрудници.

Въз основа на направените проучвания и работа по превенция и интервенция до този момент считаме, че в училищната програма по превенция на преждевременното напускане, бихме могли да поддържаме вече създадените работещи практики и да засилим ролята на:

- дейностите и работа с учениците, свързани с поощряване на самостоятелността, отговорността, активността и интересите им.
- използването на интерактивни методи, повишаване на активната роля на децата за сметка на ролята им на пасивни слушатели и участници.
- сътрудничеството и екипната работа.
- знанията, пряко свързани с практиката, практикуване на уменията.
- професионално консултиране и ориентиране.

IV. НАБЕЛЯЗАНИ МЕРКИ ПО ПРОГРАМАТА

1. Включване на учениците в клубове за занимания по интереси по различни национални програми и проекти;

2. Включване на учениците в организирани образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности;
3. Засилване ролята на ученическата отговорност и участие (създаване и увеличаване ролята на ученическото самоуправление);
4. Провеждане на училищни тържества и празници за приобщаване на учениците към училищната общност;
5. Участие на повече ученици в училищни кампании и доброволчество;
6. Кариерно ориентиране и консултиране на учениците;
7. Поддържане на традицията за награждаване и поощряване на ученици за постигнати успехи;
8. Привличане на родителите за сътрудници в дейностите на училищната общност;
9. Организиране и провеждане на обучения за подпомагане на родителите в общуването с децата им;
10. Организиране на срещи между учители и родители на теми, свързани с ценността на образованието и бъдещата реализация на децата в обществото.
11. Провеждане на обучения на учениците за осигуряване на позитивна междуличностна атмосфера;
12. Взаимодействие с Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, Местната комисия за борба с трафика на хора, Детска педагогическа стая, Дирекция „Социално подпомагане“, Център за обществена подкрепа, Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование, научни, творчески и спортни клубове;
13. Създаване на инициативи за подпомагане на ученици в риск;
14. Подобряване възможностите за обучение на деца със СОП.

Програмата е приета с решение от Протокол № 6/08.09.2022 г. от заседание на ПС и е утвърдена със Заповед г.
№ РД 07-23/19.09.2022